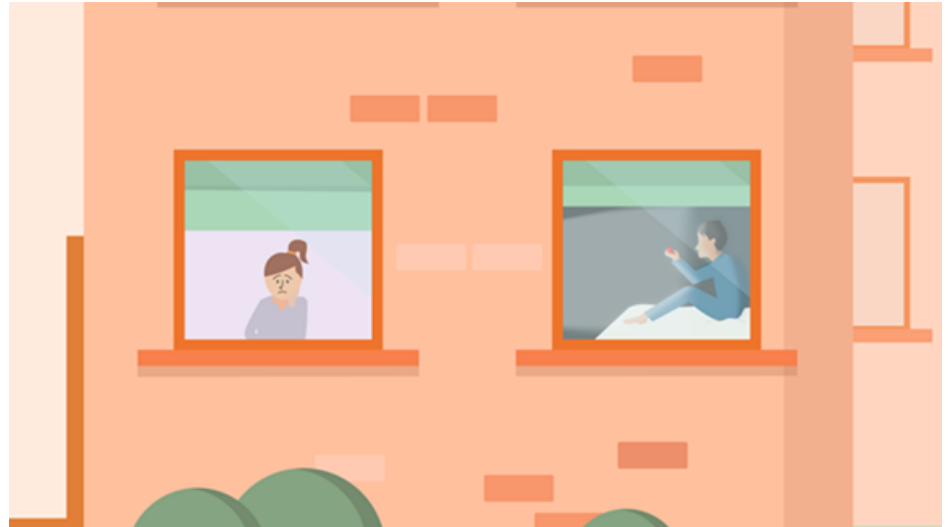

Vold mot barn i Norge: Forekomst og betydning for psykisk helse

Else-Marie Augusti, Ph.d.

Gertrud Sofie Hafstad, Ph.d.

Vold og overgrep - et folkehelseproblem?

- Høy prevalens
- Flere former forekommer samtidig
- Negative konsekvenser

Påvirker helse og utvikling på kort og lang sikt

- Psykisk helse
- Fysisk helse
- Sosialt

UEVO-studien (2019)

- **Nasjonalt representativt** utvalg av ungdomsskoleelever (12-16 år)
- **Nettbasert** undersøkelse med datainnsamling i skoler
- **Ungdoms medvirkning** – ekspertpanel og pilotering

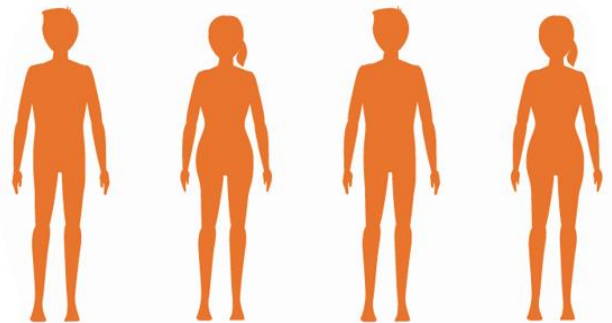
Spørsmål om:

- Bakgrunnsvariabler
- **Vold (fysisk, psykisk, seksuell, vitne)**
- **Psykisk helse (angst og depresjon)**
- Somatiske helseplager
- Søvn
- Skolefravær
- Livskvalitet
- Helsehjelp

Beskrivelse av UEVO-utvalget: 9240 ungdommer

- **Alder:** 12-16, gj.sn. 14 år
- **Kjønn:** 49.7% jenter
- **Landbakgrunn:** 81% født i Norge og minst én forelder født i Norge

1 av 5

Nærmere en av fem har opplevd mer enn én form for vold i løpet av oppveksten.

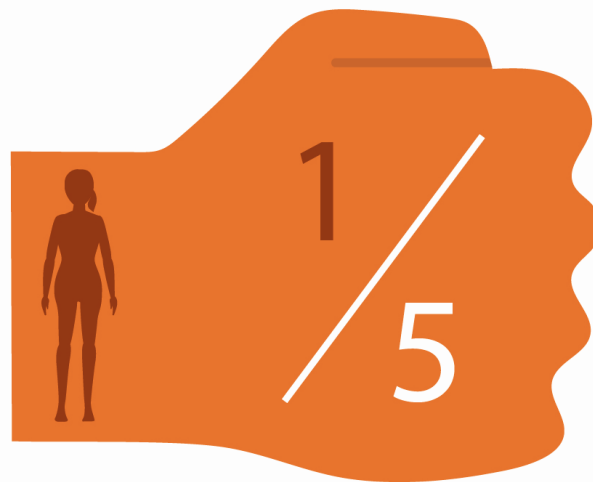
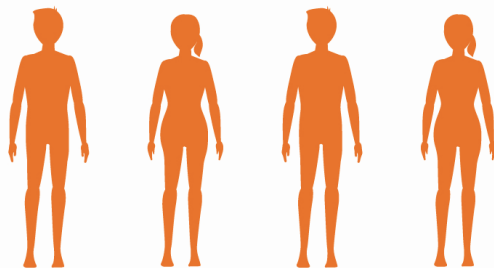

Jentene rapporterer i større grad enn guttene å ha vært utsatt for flere typer vold.

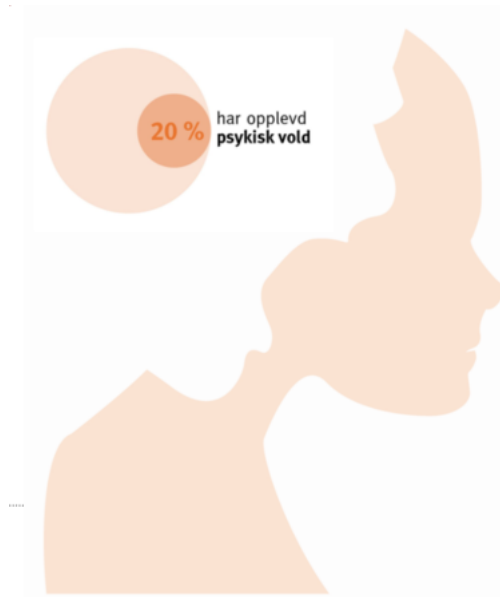
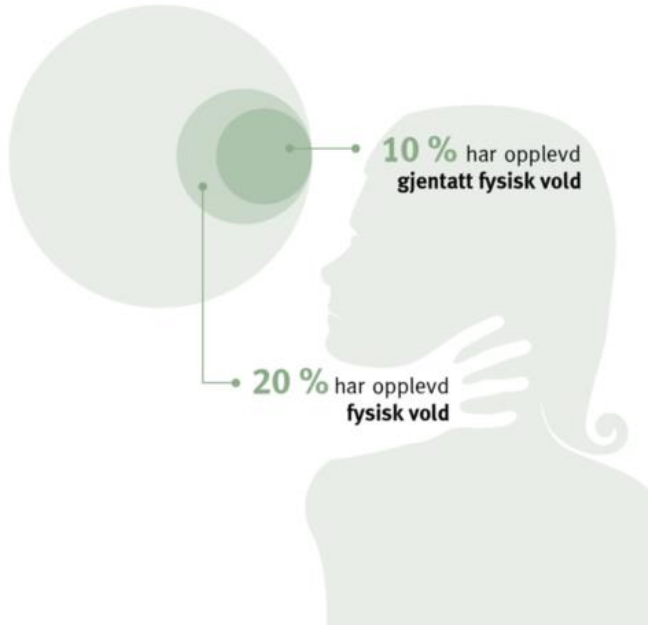

Ungdom som har opplevd **vold mot foreldrene** hjemme har også opplevd flere andre former for vold og overgrep mot seg selv.

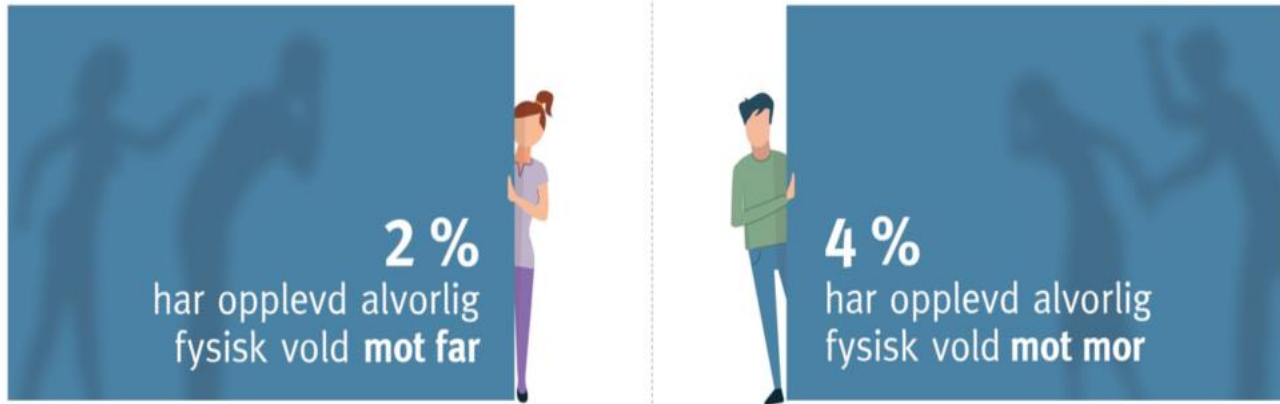
Nærmere **1 av 5**
har opplevd mer enn
én form for vold

Fysisk og psykisk vold

Vitne til vold mellom familiemedlemmer

7 % har sett en voksen hjemme **slå søsken.**

4 % har opplevd at en voksen har slått eller skadet
familiens **kjæledyr.**

Seksuelle overgrep begått av voksne

6 % har opplevd seksuelle overgrep fra voksne **minst en gang**, mens 4 % har opplevd det **gjentatte ganger**.

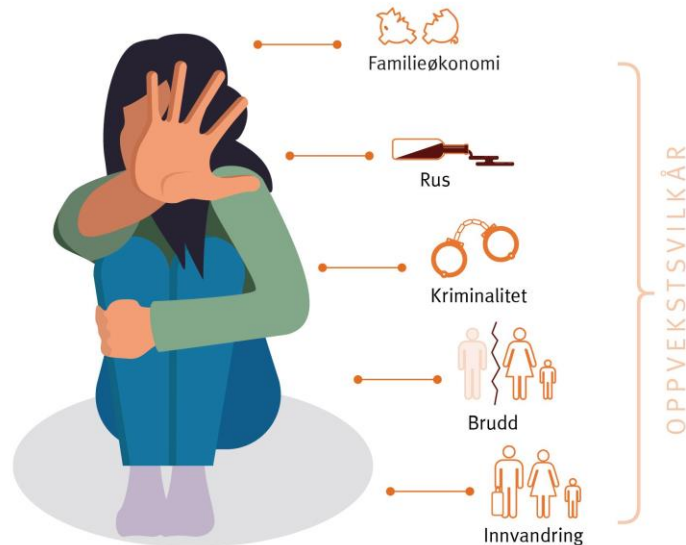
Nesten **dobbelt så mange jenter** som gutter har vært utsatt.

6 % har opplevd
seksuelle overgrep

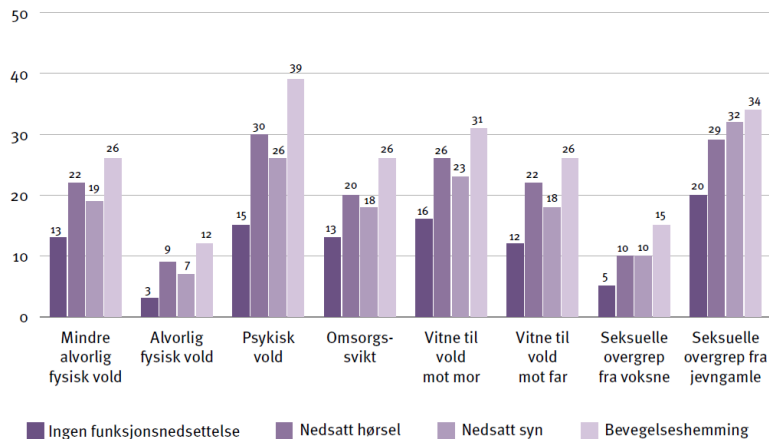
4 % har opplevd
gjentatte seksuelle
overgrep

Vold, overgrep og **sammenheng** med bakgrunnsfaktorer

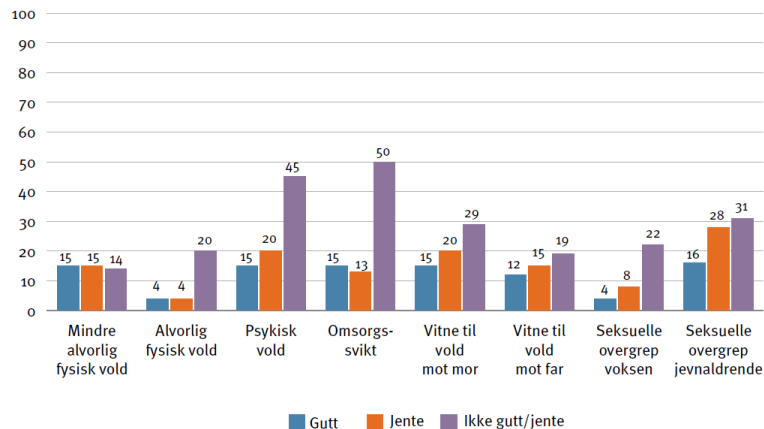

To risikogrupper

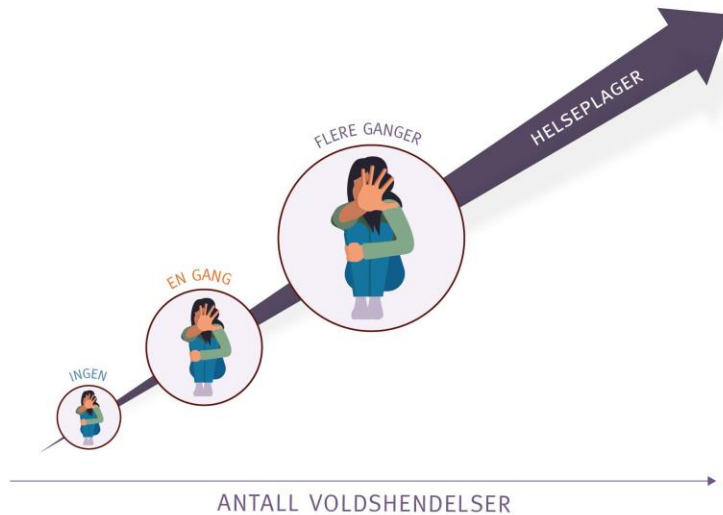
Ungdom med funksjonsnedsettelse (%)

Ungdom som ikke kategoriserer seg som gutt eller jente (%)

Sammenhenger mellom vold, helse, skolefravær og livskvalitet

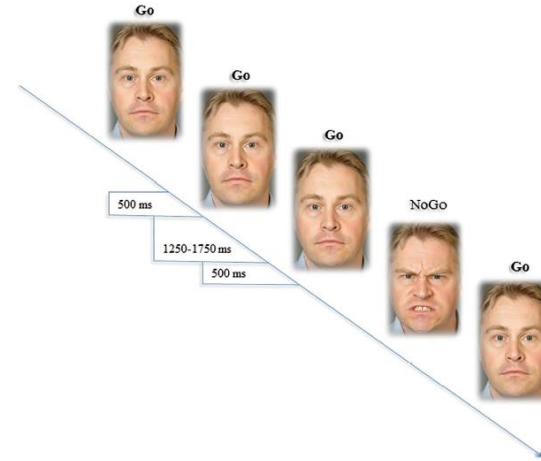
Emosjonsregulering og psykisk helse etter vold

- Emosjonsregulering er en transdiagnostisk mekanisme i utviklingen av psykopatologi.
- Ulike måter å studere emosjonsregulering på.
- Objektivt mål på emosjonsregulering – **affektiv kontroll.**
- Evnen til å holde igjen responser til negativ og irrelevant informasjon.

Formål med denne delen av UEVO-studien

- Studere en form for kognitiv emosjonsregulering i en representativ gruppe ungdommer.
- Undersøke om denne typen emosjonsregulering kan forklare noe av sammenhengen mellom voldsutsatthet og psykiske vansker.

Note. Pictures in figure are from "The Umeå University Database of Facial Expressions: A Validation Study," by H. Samuelsson, K. Jarnvik, H. Henningson, J. Andersson, and P. Carlbring, 2012, *Journal of Medical Internet Research*, 14(5), e136. Copyright [2012] by the Umeå University Database (Per Carlbring). Reprinted with permission. See the online article for the color version of this figure.

© 2021 American Psychological Association
ISSN: 0021-843X

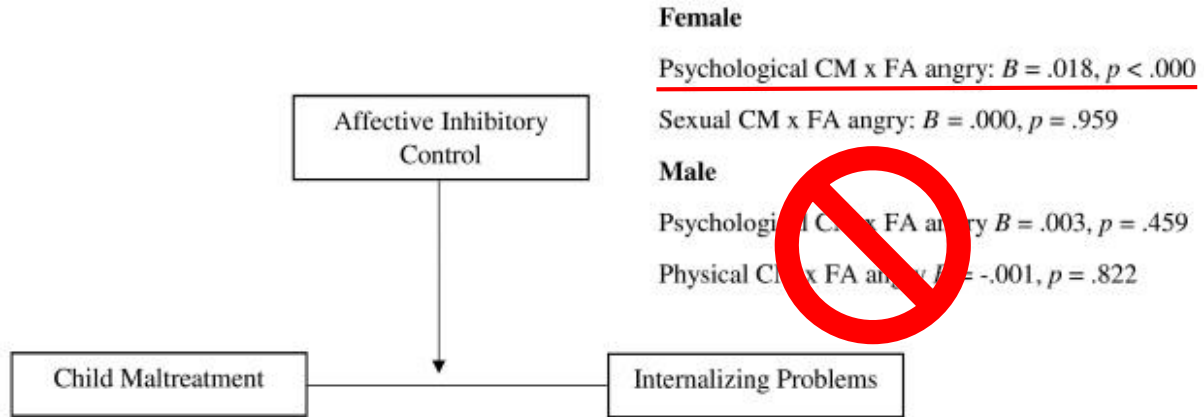
Affective Inhibitory Control and Risk for Internalizing Problems in Adolescents Exposed to Child Maltreatment: A Population-Based Study

Sjur S. Sætre^{1,2}, Else-Marie Augusti¹, and Gertrud Sofie Hafstad¹

¹Norwegian Centre for Violence and Traumatic Stress Studies, Oslo, Norway
²CAMHS Sola, Division of Psychiatry, Stavanger University Hospital, Stavanger, Norway

Adolescents' emotion regulatory capacities modulate the relationship between child maltreatment experiences and psychopathology. Affective inhibitory control constitutes an important part of emotion regulation and involves the ability to regulate automatic or prepotent responses to irrelevant and potentially distracting emotional information. The aim of the present study was to investigate the role of affective inhibitory control in the relationship between exposure to child maltreatment and internalizing problems in adolescence. A nationally representative sample of adolescents ($n = 5,240$, 49% girls; $M_{age} = 14$ years; $SD = 0.9$), of which $n = 4,261$ (55% girls; $M_{age} = 14$ years; $SD = 0.9$) were exposed to child maltreatment, conducted an emotional go/no-go task. Participants were presented with angry facial expressions as emotional no-go stimuli in order to examine their ability to inhibit behavioral responses to threatening task-irrelevant stimuli. Affective inhibitory control problems were uniquely related to internalizing problems in maltreated adolescents. Gender effects were observed; the relationship was significant in girls but not in boys. Moreover, affective inhibitory control moderated the relationship between exposure to psychological abuse and internalizing problems in girls. We did not observe any relationship between inhibitory control and internalizing problems when neutral faces were presented as task-irrelevant information. Findings suggest that a reduced ability to inhibit threatening, but task-irrelevant, information is related to internalizing problems in maltreated adolescent girls. Results highlight the importance of affective inhibitory control as a potential moderating mechanism in individual risk for experiencing internalizing problems in abused adolescents.

- 4 261 ungdommer med minst en opplevelse av vold eller overgrep i oppveksten.
- Litt flere jenter (55 %) enn gutter.

Note. FA = false alarm; CM = child maltreatment.

General Scientific Summary

This study suggests that the ability to regulate, or inhibit, responses to task-irrelevant threatening information is an important risk factor for internalizing symptoms following exposure to child maltreatment. Adolescent girls with greater regulatory problems are at substantially greater risk of experiencing internalizing symptoms compared to those who regulate their responses to threatening information more efficiently.

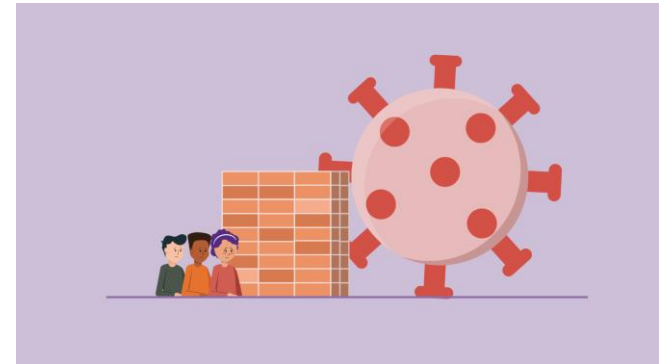
«Jenter med større emosjonsreguleringsvansker har forhøyet risiko for å oppleve internaliserte vansker, sammenliknet med jenter som klarer å regulere responsene sine bedre i en inhibisjonsoppgave.»

Vold og psykisk helse under pandemien

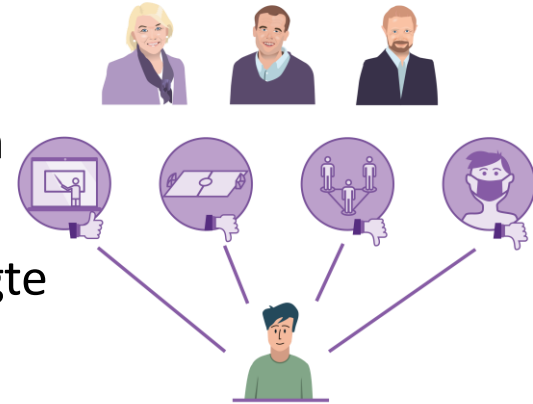
En viktig studie fra en utfordrende tid for unge

- Covid-19 – umiddelbar bekymring for barn og ungdoms psykiske helse og voldsutsatthet.
- Bekymringer fra praksis og klinikk (Øverlien, 2020; Tolan, 2020).
- Bekymring basert på forskning om barn og kriser (feks. Danese et al., 2020).
- Så langt lite systematisk kunnskap om pandemier og inngripende smitteverntiltak.

Hva vi ønsket å finne ut

- Hvem var mer utsatt for vold og overgrep?
- Hvordan hadde ungdom det i denne perioden sammenlignet med før?
- Var hjelpen tilgjengelig for ungdom som trengte det under nedstengingen?

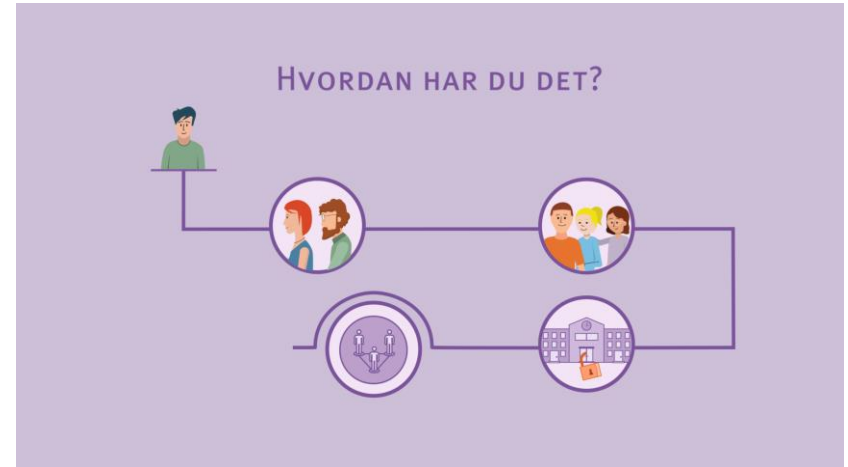
Prosjektet og datainnsamlingen

- Utgangspunkt i **UEVO-studien 2019** (9240 ungdommer)
- **Nasjonalt representativt** utvalg av ungdomsskoleelever (12-16 år)
- **Digital** spørreskjemaundersøkelse
- Alle skoler (n=70) fra 2019 ble invitert til å delta: **30 skoler** deltok i juni 2020
- **3572 ungdommer** (snitt 14,7 år), 50% jenter
- 10,4 % født utenfor Norge

Tema i undersøkelsen

- Bakgrunnsinformasjon
- Hverdagen under nedstengingen
 - Hjemmeskole
 - Endring i rutiner og vaner
 - Frykt og ensomhet
 - Familieklima
- Utsatthet for vold eller overgrep
- Helse (psykisk og fysisk) og søvn
- Hjelpetilbudet under nedstengingen

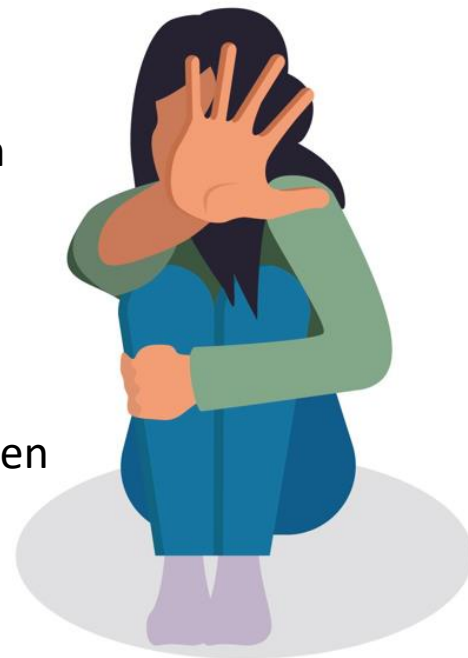

Hva vi fant

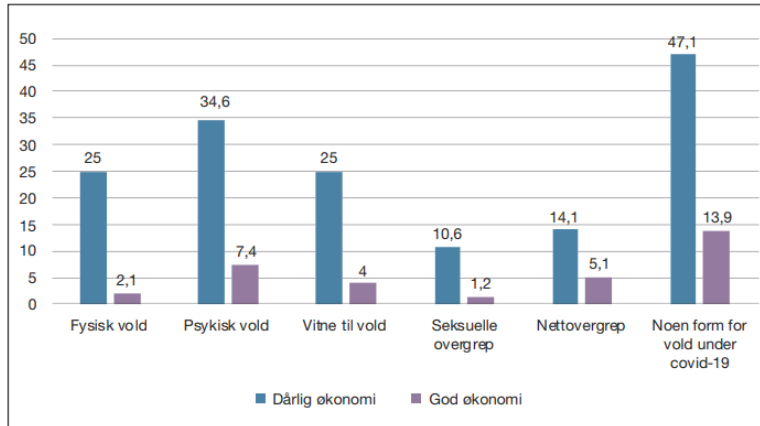
Vold og overgrep under nedstengingen

- Få fortalte om økt konfliktnivå i familien
- 15% fortalte at de hadde vært utsatt for minst én form for vold eller overgrep under nedstengingen (bredt definert).
- Av disse sa 20% at de opplevde dette for første gang under nedstengingen – 80% hadde opplevd det før.
- Nettovergrep debuterte for mange under nedstengingen
 - Nesten 50 % av de utsatte var det for første gang
 - Langt flere jenter enn gutter utsatt

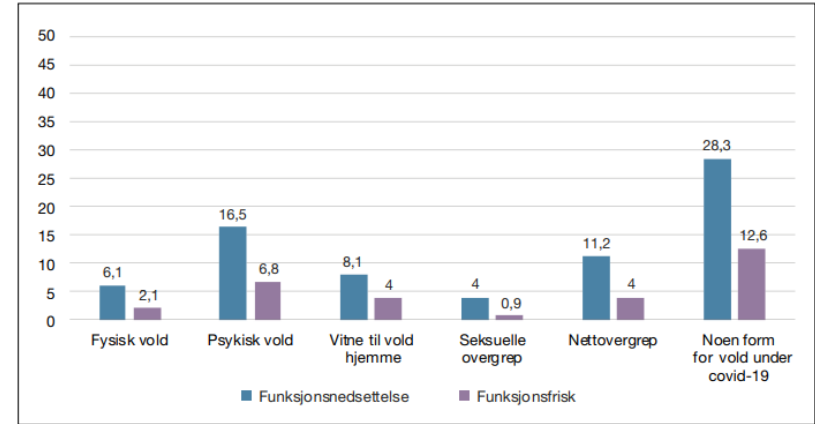

To risikogrupper

Ungdom i lavinntektsfamilier

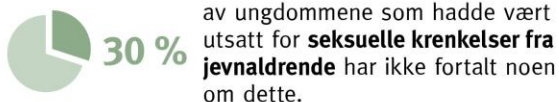
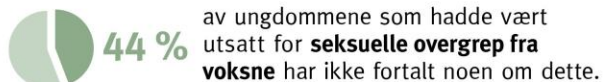
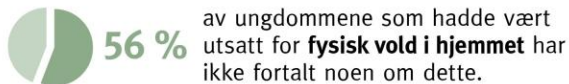

Ungdom med funksjonsnedsettelse

Hvor mange har fortalt om volden til noen?

Følelse av skam, skyld, og redsel for at andre skulle få vite om det, var viktige årsaker til at ungdom ikke fortalte noen om seksuelle overgrep.

1 av 5

Kun 1 av 5 av ungdom utsatt for vold og overgrep fortalte at de **har snakket med en profesjonell hjelper** i forbindelse med vold eller overgrep som de har opplevd.

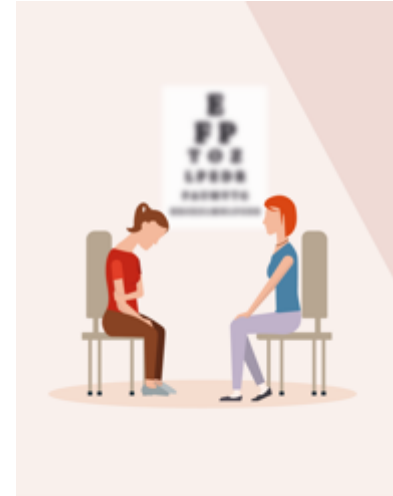
1 av 6

Nesten 1 av 6 ungdommer fortalte at de **ikke har noen de kan snakke med** dersom de har et vanskelig problem som gjør dem trist.

Kontakt med hjelpeapparatet under nedstengingen

- Kun 1 av 3 hadde fått kontaktinformasjon til skolehelsetjenesten
- 3,7 % tok kontakt med helsesykepleier under nedstengingen
- 2,1 % hadde vurdert å ta kontakt
- De som tok kontakt, eller vurderte det, var mer ensomme og engstelige

Endring i psykisk helse under første bølge av pandemien?

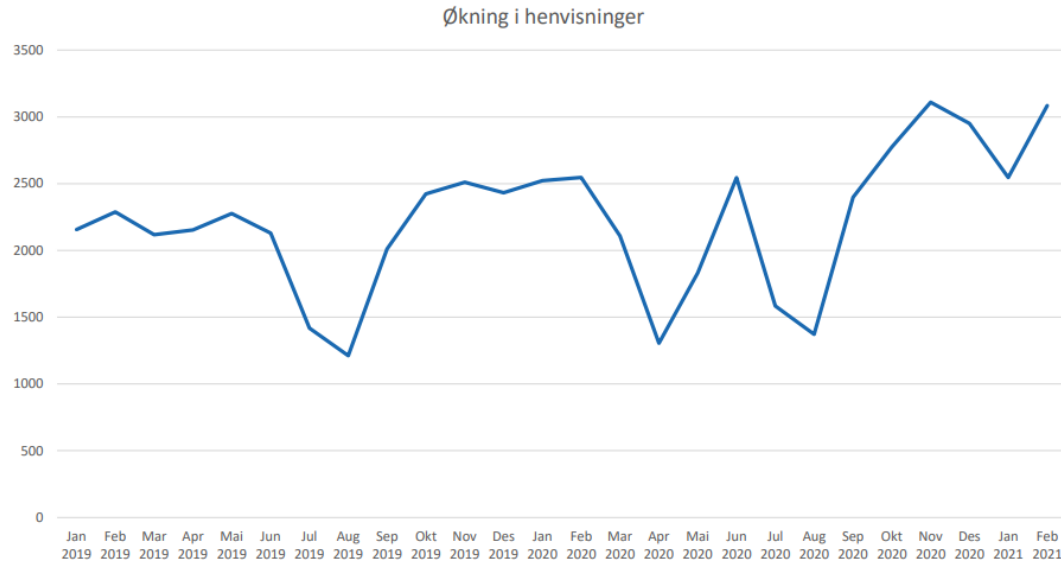
- Psykiske helseplager uendret på gruppenivå sammenlignet med året før
 - Grupper med kjente sårbarhetsfaktorer mer uttalte plager og større økning fra før pandemien
 - Kjennetegn ved pandemien (frykt, isolasjon) kan ha bidratt
- Fysiske plager og søvnevansker betraktelig lavere på gruppenivå enn året før
 - Mindre press og mer tid med familien kan ha hatt betydning

Ett år inn i pandemien: Ukoms tall

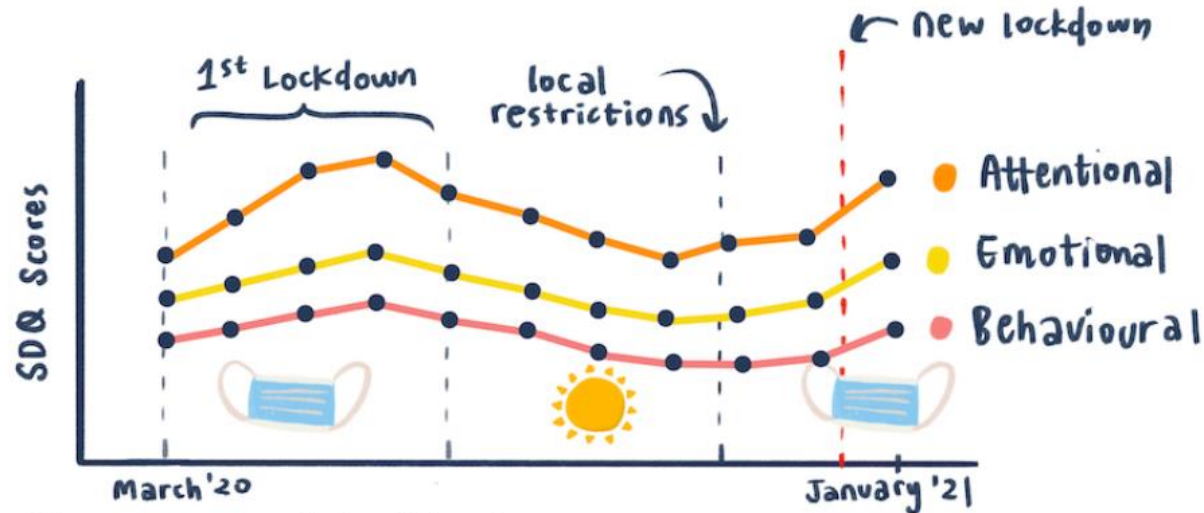
Sentrale tall

21 % vekst i nyhenviste fra januar til februar 21 - 8 % vekst i nyhenviste fra 2019 til 2020

England: The Co-SPSACE study

Children's mental health symptoms have **increased again** in January

Take part here: www.cospaceoxford.org/takepart

Konklusjoner del 1

- Barn i Norge er fortsatt ikke godt nok beskyttet mot vold og overgrep.
- Vold og overgrep i oppveksten har tidlig i livet sammenheng med utfordringer knyttet til helse og å fungere i det daglige.
- For få ber om hjelp.

Konklusjoner del 2

- Ungdom i sårbare livssituasjoner mer utsatt for vold under pandemien
- Psykisk helseplager vedvarte under pandemien for ungdom i sårbare livssituasjoner
 - Men økte lite under første bølge av pandemien – må følges opp over tid
- Skolehelsetjenesten lite tilgjengelig under første pandemibølge
- Folkehelseperspektivet på vold og psykisk helse viktig å se i sammenheng med helsetjenesteperspektivet